

maatschappijleer 2 CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft het College voor Examens (CvE) op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet CvE de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 65 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Politiek en beleid

1 C

2 D

3 maximumscore 3

CDA: 1

GroenLinks: 2 / 5

Partij voor de Dieren: 2

SGP: 1

SP: 5

VVD: 3

indien zes antwoorden juist	3
indien vijf antwoorden juist	2
indien vier of drie antwoorden juist	1
indien minder dan drie antwoorden juist	0

4 C

5 maximumscore 2

Juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- De koningin beslist wie de formateur/informateur wordt tijdens een kabinetsformatie.
- De koningin ondertekent wetten (voordat ze in werking treden).
- De koningin overlegt regelmatig met de minister-president (en de ministers).
- De koningin leest de troonrede voor.
- De koningin benoemt en beëdigd formeel de ministers en staatssecretarissen.
- De koningin is voorzitter van de Raad van State.

per juist antwoord	1
--------------------	---

6 B

7 maximumscore 2

- 3 1
- 6 1

Vraag	Antwoord	Scores
8	C	
9	C	
10	A	
11	C	
12	maximumscore 1 Voorbeelden van juiste antwoorden zijn: – De bestuurbaarheid van de EU zal moeilijker worden. – De invloed van de afzonderlijke lidstaten op de EU zal afnemen. – Arbeidskrachten uit Kroatië kunnen naar Nederland komen en daarmee werklozen of jeugdigen verdringen op de arbeidsmarkt.	
13	A	
14	C	
15	maximumscore 2 Juiste antwoorden zijn (twee van de volgende): – de beschikking over kennis/deskundigheid – de sportclubs vertegenwoordigen een groot aantal leden en kinderen op de wachtlijst – de beschikking over geld/financiële middelen – de toegang tot de media – de toegang tot belangrijke politici per juist antwoord	1
16	maximumscore 2 • Kenmerk: Een belangengroep/pressiegroep oefent druk uit op politieke besluitvorming • Clean Air Now voldoet daaraan want Clean Air Now probeert door middel van het aanbieden van een petitie aan de minister te bereiken dat de versoepeling van het rookverbod weer ongedaan wordt gemaakt. (Zo wil Clean Air Now de politieke besluitvorming proberen te beïnvloeden.)	1 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Criminaliteit en rechtsstaat

17 C

18 **maximumscore 1**

Het CBS heeft de politiestatistieken (aangiftes) vergeleken met gegevens uit slachtofferonderzoek/slachtofferenquêtes.

19 B

20 B

21 A

22 C

23 **maximumscore 1**

Juiste antwoorden zijn:

- Witteboordencriminaliteit is slecht ‘zichtbaar’ en is daardoor niet eenvoudig op te sporen / wordt daardoor niet makkelijk ontdekt.
- Witteboordencriminaliteit wordt vaak (niet-strafrechtelijk) afgedaan door middel van een boete.
- Het opsporingsbeleid is meer gericht op andere vormen van criminaliteit, witteboordencriminaliteit heeft vaak minder prioriteit (selectief opsporingsbeleid).

24 **maximumscore 2**

- Taak 1 (de overheid dient de rechtsorde te handhaven) houdt in het voorbeeld van de mosquito in dat gemeenten/bedrijven mosquito’s ophangen om overlast van hangjongeren te voorkomen / om hangjongeren te verjagen 1
- Taak 1 botst met taak 2 omdat de bewegingsvrijheid van de burgers wordt aangetast / de mensenrechten/grondrechten van burgers worden aangetast / de onaantastbaarheid van het lichaam wordt geschonden 1

25 C

Vraag	Antwoord	Scores
26	<p>maximumscore 1</p> <p>tekst 16: het CDA tekst 17: de PvdA tekst 18: de VVD</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Het scorepunt alleen toekennen als alle drie de partijen juist zijn.</i></p>	
27	A	
28	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 • 3 	<p>1</p> <p>1</p>
29	B	
30	E	
31	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • resocialisatie/heropvoeding • want de verdachte heeft er kennelijk niet van geleerd / heeft door de taakstraf kennelijk niet geleerd dat je niet mag moorden 	<p>1</p> <p>1</p>
32	B	
33	B	
34	<p>maximumscore 2</p> <p>Juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> – (De verdachte heeft) het recht te weten waarvan hij verdacht wordt. – (De verdachte heeft) recht op hulp van een advocaat/raadsman. – (De verdachte heeft) het recht om te zwijgen. – De verdachte mag maar voor een bepaalde tijd worden vastgehouden voordat hij voor een rechter moet verschijnen. / De verdachte mag niet oneindig in voorarrest worden gehouden. <p>per juist antwoord</p>	<p>1</p>

Analyse maatschappelijk vraagstuk: armoede in Nederland

35 maximumscore 4

- Kenmerk: Het moet gaan om een probleem dat door de politiek kan worden aangepakt / door middel van gezamenlijke actie of door de politiek kan worden opgelost 1
- Een voorbeeld/citaat uit tekst 1 is: “Donderdag bespreekt de Tweede Kamer wat er gedaan kan worden aan de stijgende armoede.” (r. 19-20) 1
- Kenmerk: Het vraagstuk krijgt de aandacht van de media / het vraagstuk wordt door een (invloedrijke) groep of organisatie onder de aandacht van de media gebracht. 1
- Een voorbeeld/citaat uit tekst 1 is:
het SCP en CBS hebben onderzoek naar armoede in Nederland gedaan en het resultaat/rapport krijgt de aandacht van de media / NRC Handelsblad besteedt een artikel aan (het rapport over) armoede in Nederland. 1

36 C

37 maximumscore 2

- Nummer 4 1
- Dit blijkt uit tekst 2, omdat daarin staat dat (één van de volgende): 1
 - “Ook de gezamenlijke kerken in Nederland merken dat de armoede in Nederland stijgt.” (r. 1-2)
 - mensen niet meer in hun eerste levensbehoeften kunnen voorzien (r. 5)
 - mensen geen financiële reserves meer hebben en bijvoorbeeld hun energierekeningen niet meer betalen (r. 5-7)
 - de vraag om financiële hulp bij de Protestantse Kerk in Nederland in twee jaar tijd meer dan verdubbeld is (r. 9-10)
 - in 2009 bijna 16.000 mensen in geldnood om hulp vroegen (r. 11)

38 A

39 A

40 maximumscore 2

- Politieke partij: de PvdA 1
- Uitgangspunt (één van de volgende): 1
 - opkomen voor de zwakkeren
 - streven naar gelijkheid
 - verkleinen van verschillen in inkomen, macht en kennis
 - verbeteren van positie van laagste inkomensgroepen

Vraag	Antwoord	Scores
41	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • 2 • 6 	 1 1
42	B	
43	D	
44	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • Infotainment is vermenging van informatie en amusement / een mengeling van de informatie- en amusementsfunctie van de media • De kenmerken van infotainment zijn van toepassing op deze docusoap omdat: de docusoap amusement/ontspanning verschaft (het is een soort soap) en het programma ook informatie verschaft over hoe je geld kunt besparen, over de voedselbank en over het bestaan van armoede in Nederland / het leven in armoede 	 1 1
45	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • Het doel van commerciële omroepen is het maken van winst • Om dit doel te bereiken zijn hoge kijkcijfers belangrijk want dan kan de omroep meer geld vragen voor de reclamezendtijd, en heeft dus hogere inkomsten / dan ontvangt de omroep meer geld voor reclameboodschappen / dan zullen de reclame-inkomsten hoger zijn. 	 1 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

46 maximumscore 2

- voor een keuze voor persoon A of B 0
- voor een bijbehorend juist uitgangspunt of juiste waarde 1

Eens met persoon A:

Voorbeelden van uitgangspunten of waarden passend bij de politieke stroming (socialisme):

- eerlijke verdeling van inkomen / verkleinen van verschillen in inkomen
- opkomen voor de zwakkeren
- gelijkheid
- streven naar minder ongelijkheid
- grote rol van de overheid (om de ongelijkheid te verkleinen)
- solidariteit
- positie van laagste inkomensgroepen verbeteren

of

Eens met persoon B:

Voorbeelden van juiste uitgangspunten of waarden passend bij de politieke stroming (liberalisme):

- particulier initiatief
- eigen verantwoordelijkheid
- kleine rol voor de overheid
- vrije markt
- deregulering

- voor een juiste uitleg bij het genoemde uitgangspunt 1

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten per school in het programma WOLF.

Zend de gegevens uiterlijk op 29 mei naar Cito.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	De Stadskrant van 20 oktober 2010
tekst 2	www.pvv.nl van 9 december 2010
afbeelding 1	www.refdag.nl van 23 juni 2011
tekst 3	de Volkskrant van 21 oktober 2010
tekst 4	www.nu.nl van 9 september 2010
tekst 5	www.ad.nl van 18 januari 2011
tekst 6	Het Parool van 10 november 2010
tekst 7	www.cda.nl van 19 april 2011

tekst 8 de Brug van 28 januari 2011
tekst 9 www.ad.nl van 18 januari 2011
tekst 10 7days van 28 april 2009
tekst 11 Dagblad De Pers van 2 november 2010
tekst 12 TC Tubantia van 31 oktober 2010
afbeelding 2 www.toosenhenk.nl van september 2010
tekst 13 Spits van 24 september 2010
tekst 14 www.headlines.nos.nl van 11 maart 2010
tekst 15 Het Parool van 3 augustus 2010
tekst 16 www.cda.nl van 17 januari 2011
tekst 17 www.pvda.nl van 17 januari 2011
tekst 18 www.vvd.nl van 17 januari 2011
tekst 19 www.spitsnieuws.nl van 6 januari 2011
tekst 20 Spits van 20 januari 2011
tekst 21 www.burgernet.nl van 28 december 2010
tekst 22 www.tctubantia.nl van 15 december 2010
afbeelding 3 www.foksuk.nl van 25 maart 2011
tekst 23 www.rijksoverheid.nl van 17 april 2011
tekst 24 www.omroep gelderland.nl van 23 maart 2011

bijlage
tekst 1 NRC Handelsblad van 14 december 2010
tekst 2 www.refdag.nl van 15 december 2010
tekst 3 www.pvda.nl van 13 januari 2011
tekst 4 ec.europa.eu
tekst 5 www.telegraaf.nl van 1 december 2008
tekst 6 eigen tekst